

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

Odluka

Kad sjedneš i napišeš priopćenje, a drugoga dana ti tek nekoliko redova objavi jedna jedina dnevna novina, danima u glavi premećeš pitanje jesi li falio odabirom povoda, lošim formulacijama, krivo odabranim trenutkom... Samo malo bolje od toga se osjećaš kad priopćenje bude objavljeno, ali se nitko, ama baš nitko, na njega ne osvrne. Kako se ovo drugo ne bi dogodilo dugogodišnjem sindikalnom kolegi, ali i zbog sadržaja, odnosno važnosti, priopćenja napisanog 7. studenoga, poslije dosta premišljanja ipak sam se odlučio osvrnuti na jedinu javnu sindikalnu reakciju na važnu odluku Povjerenstva za utvrđivanje reprezentativnosti o broju članova i sastavu Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi. Više je razloga zašto se radi o važnoj odluci, a ne nikako o rutinskom birokratskom potezu. Prvo, radi se o najozbiljnijoj provjeri novog Zakona o reprezentativnosti. Drugo, riječ je o odluci bez čijeg donošenja nije moguće na zakonit način izaći iz pat-pozicije u kojoj su se našle dvije pregovaračke strane i, treće, posljedice neizlaska uz ove situacije mogle bi biti ozbiljne kako za državne financije tako i za budući radno-pravni status gotovo dvjesto tisuća javnih službenika i namještenika.

Odluka je Povjerenstva za utvrđivanje reprezentativnosti, prema predsjedniku Matice sindikata javnih službi Vilimu Ribiću „nedemokratska“, a peteročlano je povjerenstvo donošenjem ovakve odluke pokazalo i *ovisno* i *pristrano* i *neobjektivno*. Na Ribićevu stupu srama našli su se čak trojica uglednih sveučilišnih profesora s dva prestižna zagrebačka fakulteta, što dotični sindikalist, *bay the way*, zbog dugogodišnjeg sindikalnog trudenitstva nikada nije uspio postati, jedan umirovljeni činovnik iz Ministarstva rada i jedna bivša sutkinja Ustavna suda. Svih petero su u jednom dahu, bez ikakvih argumenata, etiketirani optužbama od kojih pristojnom građaninu zastaje dah. A sve ovo ih je snašlo samo iz razloga što sastav budućeg pregovaračkog odbora nije po Ribićevu ukusu, odnosno što su u Pregovaračkom odboru ušli i neki kojima nikako tamo nije mjesto. I dok je ljutnja autorova, zbog sastava Pregovaračkog odbora i očekivanja i razumljiva, ono što izaziva čuđenje i nevjericu jest nategnutost i potpuna neutemeljenost pojedinih tekstopišćevih zaključaka.

Tako će, na primjer, posljedica ove nedemokratske odluke biti i pogubna podjela umjesto prijeko potrebnog jedinstva na sindikalnoj strani. S nevjericom sam se, više puta, vraćao ovoj Ribićevoj misli. Naime nikako – valjda se ipak ne radi o mojoj ograničenosti – nikako nisam ni uz najbolju volju mogao dokučiti kako je moguće, podijeliti nešto što je nepovratno podijeljeno mjesecima ili čak i godinama ranije. Naime podjela dosadašnjeg osmeročlanog pregovaračkog odbora, čijem je sadržaju ovih dana napokon istekao rok trajanja, stara je, u omjeru 1:7, barem godinu dana, dok od ljeta svjedočimo win-win podjeli sindikata javnih službi. Iako je sve ovo manje-više poznato i površnim promatračima, pravo je pitanje zašto se *spiritus movens* ovog i brojnih drugih sindikalnih razdora pravi kako o svemu ovome nema tri čiste?

Odgovor na ovo pitanje je i jednostavan i jednoznačan. Matičin je sindikalist spreman drvlje i kamenje sasuti i na ministra Mršića i na članove povjerenstva samo zato što će njegove oči u Vladi Republike Hrvatske morati gledati neke od njegovih sindikalnih kolega kojima, koliko li je to puta baš Ribić javno izrekao, tamo nikako nije mjesto jer nemaju dovoljan broj članova. A kad, gle čuda neviđena, prema brojkama, koje sami sindikati dostaviše, a sada ih nitko, pa ni vremesni sindikalist ne osporava, među *Jedanaest* sindikata, Sindikat Preporod nije, prema broju članova niti *Deseti* niti *Jedanaesti*, nego, *Šesti!* Znam da nije bilo realno očekivati da se Ribić ili itko iz *ribičkog društva*, zbog svih javno izrečenih neistina na račun malobrojnosti članstva Preporoda, pospe pepelom i navuče pokajničku kostrijet, ali količina prolivene žuči ipak je iznenadila čak i neke od dugogodišnjih pratitelja lika i djela Vilima Ribića. Među njima, nevoljko priznajem, ovaj je puta i moja malenkost.

PREPOROD UŠAO U PREGOVARAČKI ODBOR SINDIKATA JAVNIH SLUŽBI

Napokon!

Nakon što je Povjerenstvo za utvrđivanje reprezentativnosti 6. studenoga 2012. odlučilo kojim će sindikatima dodijeliti status reprezentativnosti, a samim time i dodijeliti mjesto Preporodu u jedanaesteročlanom Pregovaračkom odboru koji će s Vladom Republike Hrvatske pregovarati o Temeljnem kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama, napokon se mogu pokrenuti najvažniji kolektivni pregovori u zemlji. Peteročlano Povjerenstvo je spomenutu odluku donijelo nakon što je 14 sindikata koji djeluju među zaposlenicima u javnim službama dostavilo podatke o broju članova. Dosadašnji Pregovarački odbor, sastavljen od osam članova, dobio je tri nova člana, među kojima je i predstavnik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod.

Nerješiv problem

Više od desetljeća traju napori predstavnika Sindikata Preporod da, sukladno važećim propisima, predstavnik Preporoda sudjeluje u radu Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi. Sudski spor, organiziranje rasprava na okruglim stolovima, prosvjedna okupljanja – samo su neke od aktivnosti kojima je Preporod godinama pokušavao primorati vlast da se ozbiljnije pozabavi problemom sastavljanja Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi. Da bi spomenute aktivnosti ipak mogle imati nekakvog i konkretnog učinka postalo je vidljivim onog trenutaka kada su početkom ove godine predstavnici aktualne vlasti najavili donošenje Zakona o reprezentativnosti. Preporod je bio među onim sindikatima koji su to pozdravili. Naravno, među sindikatima je bilo i

Više od desetljeća traju napori predstavnika Sindikata Preporod da, sukladno važećim propisima, predstavnik Preporoda sudjeluje u radu Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi

onih koji su se prvo protivili novom zakonskom reguliranju ove problematike, a potom i žestoko napadali pojedinačna predložena rješenja. Zadržavanje postojećih rješenja koja su im omogućavala monopoliziranje prava na kolektivno pregovaranje – isključivi je motiv onih koji su se, u sindikalnim krugovima, protivili novim zakonskim rješenjima.

Ubrzati pregovore

Zakon o reprezentativnosti je donjet u srpnju, a ovih dana donijeta je i važna Odluka kojom su uklonjene i posljednje prepreke da dvije strane žurno sjednu za pregovarački stol, što bi trebalo odgovarati i jednoj i drugoj strani. Sindikalnoj strani zbog približavanja datuma za koji je Vlada najavila otkazivanje Temelnog kolektivnog ugovora. Vladinoj strani bi se trebalo žuriti jer bez Temelnog kolektivnog ugovora nema ništa niti od najavljene neisplate božićnice, niti od drugačijeg ostvarivanja prava na jubilaru nagra-

du, naknadu za prijevoz, isplatu dnevnice... Ne smije se nikako zanemariti da na sindikalnoj strani postoje sindikati kojima bi se trebalo žuriti više nego drugim sindikalnim kolegama. Riječ je o predstavnicima sindikata koji djeluju u osnovnom i srednjem školstvu jer su učiteljima i nastavnicima već četiri mjeseca značajno smanjene plaće. Kako je sve očitije da predstavnici vlasti bez novih ugovora ne namjeravaju učiteljima i nastavnicima ponovno isplaćivati uvećanje plaće od 3, 5, 7 i 9 posto, predstavnici osnovnoškolskih i srednjoškolskih sindikata morali bi voditi računa da svako odugovlačenje s pregovorima najviše šteti pretežitom dijelu njihova članstva.

Odluku prepustiti članstvu

Završavanje predstojećih kolektivnih pregovora u što je moguće kraćem roku i značajna poboljšanja odredbi kojima će na nov način biti regulirano pravo na ostvarivanje naknade za prijevoz i trajno eliminiranje iz kolektivnih ugovora svih diskriminacijskih odredbi – najvažniji su zadaci koji stoje pred predstavnicima Preporoda tijekom ovih pregovora. Naravno, u Preporodu će učiniti sve kako bi na ostvarivanju ovih ciljeva dobili potporu svih, ili barem što većeg broja, sindikalnih kolega. Ukoliko se ne promijeni ponuda Vlade, stav Preporoda o ishodu pregovora proizlaziti će iz referendumskog izjašnjenja članstva, odnosno predstavnika Preporoda neće poduprijeti prijedlog Vlade. Ako se značajno popravi Ponuda Vlade, Preporod će inzistirati na provođenju novog referenduma.

I još nešto, nikako manje važno: Preporod će učiniti sve kako bi prava i potpuna istina o sadržaju ovih pregovora dospjela do onih u čije se ime pregovora, odnosno do svakog onog zaposlenika u osnovnim i srednjim školama na koga će se izravno odnositi odredbe budućeg sporazuma. „Trgovanje ispod stola“ kako to voli isticati ministar Mršić, omogućavalo se u dosadašnjim kolektivnim pregovorima ne samo pristranim odabirom pregovarača, nego i skrivanjem sadržaja pregovora od očiju javnosti i, što je još važnije, od sindikalnog članstva i zaposlenih na koje su se odnosili rezultati kolektivnih pregovora. Ostaje za vidjeti mogu li predstavnici onih sindikata koji će se u nastupajućim pregovorima zalagati za ovakva rješenja računati s razumijevanjem predstavnika vlasti.

Milan Novačić

**Glasilo Sindikata
zaposlenika
u hrvatskom školstvu
Preporod**

**Petrinjska 59a
10000 Zagreb**

Izdavač: SZŠ Preporod
Uredništvo: Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Troskot
Sonja Mudrić
Urednik: Željko Stipičić
Priprema i tisak: Denona d.o.o.
Glasilo je besplatno; objavljeno je
Ministarstvu kulture sektoru za in-

formiranje 19. lipnja 1995. godine,
klasa: 008-02/95-01-01,
ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.
Rješenjem Ministarstva kulture
od 6. srpnja 1995. godine
klasa: 612-10/95-01-1267,
ur-boj: 532-03-1/7-95-01.
Glasilo je oslobođeno poreza

VIJEST KOJA NAS JE OBRADOVALA

Preporod i službeno punoljetan

Konačno i jedna vijest koja nas je obradovala. Bar članove Preporoda. Ponajviše sigurno osnivače i vodstvo Preporoda. Posebno zadovoljstvo ovom viješću doživjeli smo i mi koji smo, nezadovoljni radom svojih bivših većinskih i dosad jedinih reprezentativnih sindikata, napustili ove sindikate i priključili se manjinskom sindikatu Preporod. Da, mislim na vijest o Odluci Povjerenstva za utvrđivanje reprezentativnosti o sastavu Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi za Temeljni kolektivni ugovor (TKU) prema kojoj kriterije reprezentativnosti ispunjava i naš Preporod. Time smo dakle i službeno postali ravnopravni članovi najvažnijeg pregovaračkog odbora te stekli pravo glasa. Moglo bi se, u prenesenom značenju reći, Preporod je postao punoljetan. Posebno raduje činjenica što je tu reprezentativnost Preporod ostvario ne nekim zakulisnim igrama, kakvih smo svjedočili pri formiranju ranijih pregovaračkih odbora, već isključivo temeljem broja članova. Ovo opet ukazuje na činjenicu da Preporod više nije samo neki „sindikatić“ kakvim su ga tako često prikazivali neki veći sindikati iz područja obrazovanja.

Točno je da je Preporoda prema broju članova bio manjinski ali isto tako je dobro znano, da je prema svom djelovanju tako često bio miljama ispred većinskih sindikata. Upravo to djelovanje je i privuklo mnoge da postanu članovi Preporoda. Znam dosta svojih sindikalnih kolega iz druga dva školska sindikata koji, iako su jako nezadovoljni radom svog sindikata, u tom sindikatu ipak ostajali i dalje samo iz razloga kako bi bili u reprezentativnom sindikatu. Takvima mogu s radošću poručiti kako je i Sindikat Preporod reprezentativan. Da je bilo volje i sloge među sindikatima, Preporod je mogao biti članom i ranijih pregovaračkih odbora. No očito nekome to nije bilo po volji. Razloge nije teško pogoditi. Po meni dva su ključna. Što ih je u ekipi više igrača koje nije moguće

Da je bilo volje i sloge među sindikatima, Preporod je mogao biti članom i ranijih pregovaračkih odbora. No očito nekome to nije bilo po volji. Razloge nije teško pogoditi

kontrolirati, sve se teže se dogovarati „ispod stola“ i što bi se, uvođenjem u pregovore novih igrača, moglo pokazati da ima i sposobnijih od nekih koji su uvjereni u svoju pregovaračku neprikosновенost. Ne čudi stoga reakcija jednog takvog vođe na ovu Odluku o sastavu pregovaračkog odbora od jedanaest članova. U priopćenju za javnost, a objavljena na web stranicama NSZ, Vilim Ribića između ostalog kaže: „Ovaj nedemokratski i manipulativni slijed odluka posljedica je Zakona o reprezentativnosti kojim Vlada RH dobiva ovlasti da razbija i manipulira sindikalnom scenom na način neprimjeren demokratskom svijetu. Iz tog razloga taj je Zakon ovih dana dostavljen Ustavnom sudu na ocjenu ustavnosti, a bit će uskoro dostavljen i Međunarodnoj organizaciji rada.“

Tako eto ima hrabrosti govoriti osoba kojoj je sjedila u pregovaračkom odboru formiranog na „demokratski“ način za kojeg postoji i sudska presuda o nezakonitoj proceduri formiranja istog. Besmislena mu je, čak i smiješna izjava da se ovom odlukom razbija jedinstvo volje sindikalne strane kada nam je svima dobro poznato da je do razbijanja jedinstva volje upravo na sindikalnoj strani došlo u nedavnim pregovorima o Dodatku I. TKU-a. Ministar Mrišić ovom raskolu među sindikatima sigurno nije ku-

movao. No isto tako je poznato da je do razbijanja jedinstva između Vilima Ribića i Spomenke Avberšek došlo znatno ranije. Dakle Ribić govori o razbijanju nečeg već razbijenog. E to je već moguće. Razbijeni dijelovi se mogu još dodatno razbiti. No kako je Branimir Mihalinec upravo izabran za daljnjeg predsjednika NSZSSH, do razbijanja jedinstva volje i mišljenja u Vertikali obrazovanja sigurno neće doći. No neka svoje brige brinu oni, a nama je da opravdati preuzetu obvezu.

Najavljen je skori nastavak pregovora o novom Temeljnom kolektivnom ugovoru za javne službe. Radujem se samoj činjenici sada i ja moći reći da sam član reprezentativnog sindikata. No više od ovoga raduje me činjenica što i mi iz Preporoda napokon dobili priliku da iznesimo i branimo svoje stavove na mjestu gdje se nešto može postići i što nećemo morati svoje prijedloge, znajući da nitko neće saznati da se radi o našim prijedlozima, podnositi putem dru-

gih pregovarača. Svjestan moći sindikata, pogotovo u situaciji kada se dolazi na pregovore gdje je skoro sve unaprijed odlučeno, ne očekujem da se u ovim pregovorima mogu ostvariti neki spektakularni rezultati. Ipak, u predstojeće pregovore ne bi trebalo ući s razmišljanjima kako je sve gotovo, već učiniti sve kako bi se pokazalo kako je i u takvim situacijama moguće nešto postići. Ako ništa drugo, znati od dva zla izabrati manje. Poseban je problem upravo u tome što niti dva nisu za sve jednaka. Nekome je veće zlo određi se božićnice i regresa, a nekima gubitak dodatka od 3,5,7 i 9%. Mi, s puno godina staža, jednu smo božićnicu i regres već izgubili. Posebna je zavrzlama s troškovima prijevoza koje neki dobivaju, a neki i ne. Očito je da dosadašnji pregovarači ovim problemima nisu posvetili dovoljno pažnje i tu je moguće postići određena poboljšanja. Nadati se kako će se baš ovo i dogoditi. Zahvaljujući i mom Preporodu!

Ivan Korotaj

REAGIRANJE NA PROSVJED MATICE SINDIKATA JAVNIH SLUŽBI

Uspješno neuspješni!

Prije mjesec dana bili smo svjedoci velikog prosvjeda u organizaciji Matice hrvatskih sindikata. Čelnici Matice vjerojatno ga doživljavaju kao uspjeh, budući da su oni „osuđeni na uspjeh“ već godinama. I budući da je svakome jasno kako oni godinama, neki i više od dva desetljeća, nižu blistave uspjehe, pitam se odakle onda toliko nezadovoljstvo članstva, iskazano na prosvjedu? Razlog tome nezadovoljstvu ne nalazim u raskidanju Kolektivnog ugovora. To je samo povod. Pravi uzrok frustracije svih koji rade u sustavu obrazovanja jest plansko urušavanje istog, koje se događalo posljednjih dvadesetak godina.

Istodobno su u nekoj drugoj realnosti, prkoseći zakonima logike, Matičini prvaci ostvarivali svoje uspjehe. Zato i jest tragi-komično bilo gledati ih u prvim redovima prosvjeda, uvjereni kako okupljeni kolege aplaudiraju upravo njima. Jedan od tih uspjeha zasigurno je bilo i privatiziranje prava na pregovore s bivšim Vladama oko Temeljnog kolektivnog ugovora. Uspješni kakvi već jesu, Matičini vođe izborili su se za poziciju s koje su mogli i dalje raditi štetu obrazovnom sustavu Hrvatske. Pritom je trebalo iz procesa pregovora isključiti Sindikat Preporod, što nije predstavljalo naročiti problem za tako poslovično uspješne ljude. Cijenu tog uspjeha i opet su platili zaposleni u školstvu.

I baš kad se činilo kako stvar teče pre-

Pitam se odakle toliko nezadovoljstvo članstva, iskazano na prosvjedu? Razlog tome nezadovoljstvu ne nalazim u raskidanju Kolektivnog ugovora. Pravi uzrok frustracije jest plansko urušavanje sustava obrazovanja, koje se događalo posljednjih dvadesetak godina

ma planu, poslovično brzo i efikasno hrvatsko pravosuđe sjetilo se u nevjerojatno kratkom roku od pet godina donijeti presudu u navedenom slučaju. Presudu koja je razotkrila sav jad i bijedu sindikalne scene. Bjelodano je postalo jasno ono što je Preporod godinama tumačio – kako je nezakonito isključen iz procesa pregovora; kako je Vlada 2007. godine pregovarala

s nezakonito formiranim pregovaračkim odborom sindikata; kako je tadašnja, karikaturalno nesposobna Vlada, omogućila protuzakonito Matičinim bojovnicima povlašten položaj u procesu pregovora.

Logično, nameće se pitanje – čime su ovi uslugu vratili? Ima li to ikakve veze s daljnjim srozavanjem materijalnih i inih prava zaposlenih u školstvu? Retoričko

pitanje, dakako! Hoće li za to bezakonje itko odgovarati? Odakle tolika netrpeljivost većinskih obrazovnih sindikata prema Preporodu? Jasno je – boljima se teško prašta! I osobno sam se uvjerio dokle sežu granice te netrpeljivosti! Jasno se to vidjelo i u prosvjedu s početka članka. Članovi Preporoda su eventualno mogli biti prisutni, ali samo u zadnjim redovima i bez obilježja svog sindikata. Tobaže, da ne kvare koreografiju, brižno pripremljenu od Matičinih stilista. U tu koreografiju Preporod se teško može uklopiti, to je potpuno točno! No, što kazati o kulturi onoga tko vas pozove na ručak, pa vam udijeli mjesto u zapečku?

Nije li upravo veliki prosvjed, odlično medijski popraćen, najbolja prilika da se vlasti pokaže jedinstvo svih sindikata? Kako većinski sindikati poimaju realitet u kom djeluju pokazuje i situacija s nedavnim referendumom oko prihvatanja ili neprihvatanja Vladinih prijedloga. Pravo glasa imali su samo članovi većinskog sindikata, iako se odlučivalo o materijalnim pravima svih zaposlenih u sustavu! Sustav – to smo mi! Neke stvari će promijeniti novi Zakon o reprezentativnosti. To i jest bio jedan od glavnih razloga nepopustljivosti čelnika većinskih obrazovnih sindikata u pregovorima s Vladom. Gubitak autorskih prava na pregovore s Vladom, a ne briga za položaj hrvatskih prosvjetara, vodila ih je u njihovoj nepopustljivosti. Njihovi uspjesi dosad su doveli do otkazivanja Kolektivnog ugovora i smanjivanja plaća zaposlenima u školstvu. Ali, uspjeh je i sposobnost da se najveći neuspjesi pretvaraju u najveće uspjehe. Pitanje je samo – dokad?!

Ivan Plantić

ODJECI SINDIKALNOG SAVJETOVANJA U GRADCU

Moje prvo sindikalno savjetovanje

Sindikata Preporod organizirao je savjetovanje sindikalnih povjerenika u Gradcu od 19. do 21. listopada. Prije samog polaska dobili smo detaljne upute o provođenju ove aktivnosti kao i raspored autobusa koji su polazili iz Zagreba, Čakovca, Osijeka, Pule i Splita. Moj autobus polazio je iz Zagreba. Tako sam se i ja uputila na svoje prvo stručno savjetovanje kao „novopečeni“ sindikalni povjerenik Osnovne škole Jordanovac. Odmah na početku moram priznati da nisam ni pretpostavljala, kada su me prije nekoliko mjeseci u mojoj školi izabrali za povjericu, što će me sve u toj novoj ulozi dočekati. Priznajem, također, da sam sindikalne povjerenike doživljavala kao „one koji su odgovorni“ za mnoge propuste kako u školi tako i u školstvu. No, ubrzo nakon što sam i ja „zasjela na taj tron“ – više nespemna nego spremna, puna optimizma, uslijedilo je „padanje na zemlju“ i neminovno pitanje što je meni ovo trebalo? Jesam li svjesna onoga što me snašlo i hoću li moći opravdati očekivanja svojih kolega i kolegica koji su me izabrali?

Ova mi pitanja odzvanjaju glavom i sada dok ovo pišem. Moje me prvo sindikalno putovanje oduševilo savršenom organizacijom, brigom i pažnjom Biljane i Ljubomira koji su bili vođe našega autobusa. Posebno me se dojmila briga za one među nama koji su zamjenjivali svoje povjerenice i

povjerenike koji iz nekih razloga nisu mogli ići na ovo savjetovanje. Odmah sam osjetila familijarnu atmosferu, iako gotovo nikoga nisam prethodno poznavala. Nastojala sam upoznati što više kolega i kolegica i razmijeniti što je moguće više povjereničkih iskustava.

U veselom raspoloženju, nakon sedmosatne vožnje, stigli smo u Gradac. Sunce i more potpuno su nas zaslijepili, ali i razbudili, jer nismo došli na odmor već se ozbiljno, odmah nakon ručka, prihvatili posla. Povjerenik Osnovne škole Gradac Šimun Šutić zaželio nam je kao pravi domaćin dobrodošlicu. Voditeljica savjetovanja, inače predsjednica Glavnog vijeća u našem sindikatu, Gordana Kovač-Bluha, otvorila je savjetovanje prisjećanjem na one naše kolegice i kolege koje su nas „napustili“ u protekloj godini. Ova je gesta puno govorila nama „novopečenim“ povjerenicima i povjerenicama. Njihov angažman i nama treba biti poticaj da ne smijemo odustati ni kad nam bude teško, kad budemo neshvaćeni u obavljanju svojih povjerenički zadataka.

Nakon dirljivog uvoda uslijedilo je predavanje predsjednika Nezavisnih Sindikata gospodina Krešimira Severa o *Socijalnom dijalogu u Republici Hrvatskoj nakon promjene vlasti*. Izlaganje mi je bilo jako interesantno jer sam dobila uvid u cjelokupnu situaciju koja se odigravala na političkoj sceni između Vlade i sindikata u

razdoblju od devedesete do danas. Informirani smo o situaciji koja nas očekuje nakon ulaska u Europsku uniju. Po pitanju socijalnog dijaloga još uvijek smo daleko od Europe kojoj se svakim danom sve više približavamo. Često javno izražavamo spremnost na socijalno partnerstvo, a u suštini ne znamo uspostaviti istinski socijalni dijalog. Očekujemo da nam „netko drugi“ riješi probleme jer smo previše depimirani cjelokupnom situacijom.

Nakon Krešimira Severa naš nas je predsjednik informirao o djelovanju Sindikata Preporod u 2012. godini. Progovorio je o problemima s kojima se susrećemo, o odnosima među pojedinim sindikatima, problemima na relaciji

Vlade i sindikata, kao i o promjenama koje su nas zadesile od 19. srpnja te o skorom formiranju pregovaračkog odbora sindikata javnih službi. Istaknuo je da ćemo u predstojećim pregovorima, gotovo sigurno, sudjelovati kao članovi Pregovaračkog odbora. Profesor radnog prava Viktor Gotovac informirao nas je o *Zakonu o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje*. Informirani smo o Zakonu, pravilnicima i postupku utvrđivanja reprezentativnosti te o problemima s kojima se susreću pravnici koji nisu mogli utjecati na ove promjene.

Subota, drugi dan savjetovanja, bila je predviđena za upoznavanje, druženje i razmjenu iskusta-

va na izletu. Radilo se o sasvim drugačijem vidu edukacije. Razgledali smo arheološko nalazište Narone, vozili se Neretvom te brali mandarine. Treći me se dan savjetovanja posebno dojmio. Predavačica Mirjana Burić-Moskaljov nastojala nas je „probuditi“ svojim vježbama pozivajući nas na konkretno djelovanje u našim područnicama i u našim školama. Mi smo „karika“ koja mora pokrenuti kotač promjena u našem školstvu i u društvu. Od nas se očekuje da budemo oni koji će znati kako, kada i zašto. No, to nije jednostavno jer si ne smijemo dopustiti pogreške, opravdanja jer puno je „lakše kritizirati“, nego povlačiti prave poteze ili ispravljati vlastite pogreške...

Viktor Gotovac i Marija Ana Zovko-Tomaš odgovarali su na naša pitanja vezana uz raznorazne probleme proizašle iz radnog odnosa u školi. Gotovo svaki odgovor izazvao je dodatna pitanja, traženja rješenja, sugestije... Među spomenutim „dosadnjakovcima“ bila sam i ja jer sam željela dobiti odgovore na sva ona pitanja koja su mi moji članovi uputili. Voditeljica službe za pravne poslove u MZOS-a informirala nas je o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju. Promjene me nisu iznenadile, ali me je ipak zatekao „šlamperaj“ s kojim se pristupa pojedinim ozbiljnim pitanjima.

Jelena Ivezić

HUMANITARNA AKCIJA PREMA ŽELJI POKOJNOG MARKA RUŽIĆA

Donacije za školovanje djece u Africi

Početak ove godine, povodom smrti visokog dužnosnika u našem Sindikatu, Marka Ružića u Preporodu je pokrenuta akcija prikupljanja dobrovoljnih priloga za školovanje djece u Africi. Bila je to želja našeg dragog Marka Ružića. Našoj se akciji odazvao značajan broj škola, ali i prijatelja te članova Markove obitelji.

Prikupljeni je novac ovih dana prosljeđen fra Iliji Barišiću te koristimo ovu prigodu kako bismo predstavili jedno zadivljujuće misionarsko iskustvo.

Fra Ilija Barišić, franjevac je zadarske franjevačke provincije sv. Jeronima. Već 40 godina boravi u Kongu gdje je izgradio samostan i brojne škole na udaljenim i nepristupačnim mjestima. Vrlo je skroman, povučen i živi gotovo asketski. Trenutno je u župi sv. Josipa u Kimbulu. O svojoj dugogodišnjoj misiji u državi Kongo fra Ilija kaže:

- Otišao sam u tadašnji Zair, u grad Bukavu, 1972. na Malu Gospu. Tamo sam prošao više misija i 2005. došao u nadbiskupiju Butembo - Beni, u mjesto Kimbulu, gdje smo otvorili župu sv. Josipa. Bio je to povijesni događaj, svečano otvorenje župe bilo je 2006. kada se slavila 100. obljetnica dolaska prvih misionara u Kongo. Župa u Kimbulu je prvi put otvorena 1925. godine, ponovno zatvorena 1930., sve dok mi nismo došli 2005. Župa sv. Josipa nalazi se na samom ekvatoru i ima još osam podružnica s južne i sjeverne strane ekvatora. Jedna od podružnica se nalazi na čak 3000 metara nadmorske visine. U našoj župi imamo ukupno 22 000 vjernika, no, ne pomaže Crkva tom narodu da se podigne samo duhovno, već kompletno, i intelektualno i tjelesno. Crkva provodi jednu inkulturaciju, da se taj narod podigne u svojoj civilizaciji, kulturi,

vjeri, znanosti, poštujući njihove vrednote, način života, jezik, kulturu, glazbu... Misionari pomažu podukom, gradnjom škola, crkva, bolnica te zapošljavanjem tamošnjeg naroda u toj gradnji.

U svome misionarskom radu fra Ilija je uočio kao veliki problem i nemogućnost školovanja siromašne djece. Potraga za „kumovima“ koji će svojim priložima omogućiti školovanje siromašnoj djeci nametnulo se samo od sebe kao rješenje ovog teškog problema. Fra Ilija nastavlja:

- Mi misionari samo dajemo prigodu onima koji žele učiniti zaista dobro djelo da to stvarno i učine. Tražimo kumove za školovanje siromašne djece i, tko god želi, može nam se obratiti. Godišnje školovanje osnovnoškolca košta 50 eura, srednoškolca 100 eura, a studenta 300 eura. Kumovi dobiju imena djece te na kraju godine njihove ocjene i pisma zahvale od djece, ističe fra Ilija. Zbog manjka hrane i manjka higijene, nastavlja fra. Ilija, djeca ovdje često obolijevaju od trbušnih bolesti i velika je smrtnost djece. Od prve do pete godine umre njih oko 62 posto. Uglavnom jedu grah, slatki krumpir i manjok, stalno istu monotonu hranu, bez proteina. Neishranjena djeca su

Sredstva za školovanje siromašne djece u Africi donirali su:

I. gimnazija-Zagreb, Srednja škola-Oroslavlje, Srednja škola Izidora Kršnjavoga-Našice, Ekonomska i trgovačka škola-Dubrovnik, II. gimnazija-Osijek, OŠ Kraljice Jelene-Solin, Graditeljska škola-Čakovec, Centar Juraj Bonačić-Split, OŠ Mirka Pereša-Kapela, III. gimnazija-Zagreb, OŠ Ravne njive-Split, OŠ Visoka-Split, OŠ prof. Filip Lukas-Kaštel Stari, OŠ Bijačić-Kaštel Novi, OŠ don Mihovil Pavlinović-Podgora, Srednja škola Tina Ujevića-Kutina, OŠ Spinut-Split, OŠ Trilj, OŠ don Lovre Katića-Solin, OŠ Sućidar-Split, SZHS Preporod-ured Zagreb, Jelka Kljaković Gašpić, Sandra Šore.

U organizaciji Sindikata prikupljeno je 8360 kuna što je dovoljno za školovanje troje učenika. Uz donacije članova obitelji i prijatelja sakupljeno je ukupno sredstava dostatnih za cjelokupno šestogodišnje školovanje šestoro djece. Pojedinačne podatke o učenicima kojima će, zahvaljujući ovoj akciji, biti omogućeno školovanje, objavit ćemo naknadno u našem glasilu.

uglavnom tužna, imaju napuhane trbuhe, a kosa, trepavice i obrve im požute. Zbog tako lošeg stanja djece, Caritas propagira uzgoj zečeva i indijske krmadi, čije su meso i krv jako dobri za neishranjenu djecu.

O prilikama u kojima se odvija život ljudi u siromašnoj afričkoj državi, o sukobima koji pridonose nesigurnosti i općoj bijedi stanovništva, o vrijednostima za koje žive i u koje vjeruju ljudi koji žive u posvemašnjem siromaštvu, fra Ilija nastavlja:

- Ljudi tamo žive u okruglim ili kvadratnim kolibama s krovom od trave ili bananine kore, «žbukom» od blata i bambusa te blatnim podom. Unutra je hladnije, od 15 do 22 stupnja, dok je vani jako vruće. Demokratska republika Kongo ima dosta dijamanta, zlata, tantala, ima veliku ekvatorijalnu šumu, no umjesto da, po logičnom pravu, to koriste prvenstveno oni koji tamo i žive, velike sile stjerale su Kongoance u kut. Velike sile koče njihov razvoj, a zbog tehničkog neznanja dolazi do siromaštva, dok bogatstvo s kojim oni jednostavno ne znaju

raspolagati uzima netko drugi. U našoj pokrajini Kivu rijetko se živi dostojanstveno. Vlada velika nesigurnost. Neredi, pljačke, silovanja dio su tamošnje svakodnevice, a u vojsku se šalju i najmanja djeca. Na periferiji šume su vojne frakcije iz Ruande, Hutu vojnici, te oni koji ih progone, Tutsi. Pobunjenici iz susjednih zemalja Ruande i Ugande bježe u Kongo, skrivaju se po šumi. To je prouzrokovalo da se u narodu stvore ekstremisti i nacionalisti koji su i protiv tih izbjeglica i protiv državne vojske te vojske stranih država koje ne čine ništa da bi spriječile nered.

Fra Ilija dolazi u Zadar jednom u tri godine i ističe kako mu njegov Zadar nedostaje, ali njegov je dom već 40 godina u Africi. Na kraju ovog kraćeg razgovora fra Ilija zaključuje:

- Siromasi, među kojima živim, siromašni su samo materijalno. Njihovo materijalno siromaštvo krije duhovno bogatstvo, a to su dijete, čovjek, obitelj. To je pravo bogatstvo i oni ovo bogatstvo definitivno imaju, ističe fra Ilija.

Sebastijan Troskot

23. listopada Održana osnivački sastanak Podružnice Sindikata Preporod u pulskoj Osnovnoj školi Giusepine Martinuzzi. Za povjerenicu podružnice izabrana kolegica Flavia Defar, a za zamjenicu sindikalne povjerenice kolegica Iva Paliska Grabrović. Nakon osnivanja ove podružnice Preporod djeluje ukupno u 13 osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova u Istarskoj županiji. ČESTITAMO!

29. listopada Sastali se ravnateljica Hrvatske zajednice osnovnih škola Jasenka Jonjić i predsjednik Preporoda Željko Stipić. Razgovaralo se o mogućnostima daljnjeg unapređenja suradnje između Sindikata Preporod i jedne od najuglednijih strukovnih udruga koje djeluju u sustavu osnovnoškolskog obrazovanja.

31. listopada Predsjednik Sindikata Preporod sastao se s načelnicom Sektora za odgojno-obrazovni sustav pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta Verom

Šutalo. Najviše se razgovaralo o statusu poslova vezanih uz implementaciju novog zakonskog rješenja o mogućnosti nastavka školovanja za učenike trogodišnjih strukovnih škola. Dogovoreno je kako će se pronaći dostatna financijska sredstva koja će omogućiti plaćanje svih novih poslova (konzultativna nastava, razlikovni ispiti...) koji su nastali omogućavanjem „vertikalne prohodnosti” u sustavu srednjoškolskog obrazovanja. Sa sindikalne strane je izrečeno zadovoljstvo dogovorenim te najavljeno pomno praćenje realizacije dogovorenog. Polazište Preporoda u ovoj je, kao i u nekim ranijim sličnim situacijama, da sve što nije precizno uređeno kao zaposlenička obveza, zakonom, pravilnikom ili socijalnim sporazumom, neizostavno mora biti dodatno plaćeno.

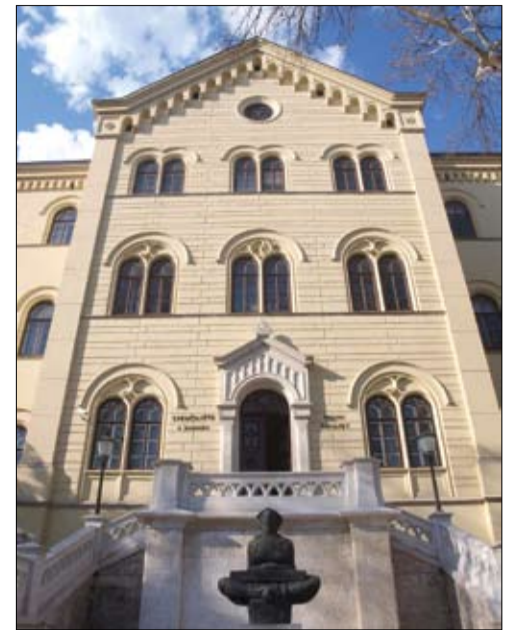

6. studenoga Povjerenstvo za utvrđivanje reprezentativnosti, temeljem prikupljenih podataka o broju članova pojedinih sindikata koji djeluju u jav-

nim službama, odlučilo da (redosljed prema broju članova) u sastav Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi uđu slijedeći sindikati: Sindikat hrvatskih učitelja, Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske, Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara-medicinskih tehničara, Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske, Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu – Preporod, Sindikat zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi Hrvatske, Hrvatski liječnički sindikat, Nezavisni sindikat zaposlenih u hrvatskom zdravstvenom osiguranju, Hrvatski sindikat djelatnika u kulturi i Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike hrvatske. Prema neslužbenim informacijama, 16. studenoga će biti održan prvi sastanak Pregovaračkih odbora Vlade i sindikata javnih službi o pokretanju pregovora o sklapanju Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama.

9. studenoga Kako su već drugi mjesec plaće osnovnoškolskih učitelja i srednjoškolskih profesora smanjene u punom opsegu od 3, 5, 7 i 9 posto, te kako se niti ne nazire mogućnost da Vlada uskoro nađe načina dokinuti smanjenje učiteljskih i nastavničkih plaća, Sindikat Preporod je priopćenjem pozvao kolege iz drugih školskih sindikata da se smanjenjem dužnosničkih plaća u sindikatima solidariziraju s članstvom u osnovnom i srednjem školstvu. Gesta na koju se pozivaju kolege iz drugih

školskih sindikata u Preporodu je već realizirana.

10. studenoga Zbog sve učestalijih upita članova iz srednjoškolskih ustanova o mogućnosti ostvarivanja povrata sredstava plaćenih za pedagoško-psihološko osposobljavanje, a zbog jasnog stava prosvjetnih vlasti da više ne nadoknađuju ove troškove stručnog osposobljavanja (potvrđeno i na sastanku 17. rujna predstavnika Preporoda sa zamjenicom ministra), Preporod je zatražio stručno mišljenje nekolicine eksperata s područja Radnoga prava. Spomenuta mišljenja bit će podloga za eventualno pokretanje sudskih sporova (više o ovome pisat ćemo u narednim brojevima našeg glasila).

Blagajna uzajamne pomoći Brzo i efikasno rješava vaše financijske probleme

tel 021/323 036 ili www.sindikat-preporod.hr

Postani
Promotor
Preporoda

tel. 01 48 14 891

Poziv na suradnju
Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama neka naše glasilno bude još kvalitetnije i raznovrsnije.
Vaše priloge šaljite na:
ured@sindikat-preporod.hr

NOVI LIST

24 SATA

SLOBODNA DALMACIJA

Jutarnji list

VJESNIK

Večernji list

prenosimo iz tiska